

СТРАЖНИЦЯ

ВИДАВЕЦЬ І НАЧАЛЬНИЙ
РЕДАКТОР
Др. ТАДЕЙ КОНЧИНЬСЬКИЙ

УКРАЇНСЬКА

АДРЕСА
РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ
Warszawa, Nowy Swiat № 41 m. 27

Місячна предплата 60 сот. — Контó почтове № 1877. — Телефон 296-40.

НІМЦІ ЗАГРОЖУЮТЬ МИРОВІ

Німеччина викликала світову війну, мріючи про те, щоб покорити собі цілу Європу. Готувалася вона до того дуже довго й з великою умілістю. Десять мільйонів мужчин полягло смертю на полях боїв, які проваджено на цілій земній кулі. В страшну біду й нужду впали всі народи, що їх землі топтав брутальною стопою німецький наїздник. Памятає ті страшні часи людність польська, а ще гірші спомини про них залишилися серед людности української.

Програвши війну, підписали Німці версальський трактат, зрікаючися частин тих земель, які вони привластили собі насильством, і на яких, як на займанщині, господарювали на протязі віків. Але підписали вони свої зобов'язання нещиро—про очі людські, про себе ж потайки постановили, що не додержуватимуть умови. Чинили вони також все, щоб порізнити союзників між собою й допровадити до отвертого зрвання відносин між Англією й Францією.

Але саме тепер надходить остаточний момент. Німеччина не може довше жити, замишляючи на самоті зраду та готуючись до нової війни. Мусить вона або вступити до Ліги Народів і підлягти контролі народів цілого світу, або сама викреслить себе зі співжиття з європейським суспільством, і тоді заінтересовані держави будуть її шльонувати зі зброєю в руках. Особливо гострий був би військовий нагляд союзників над німецькими узброєннями.

От у таку то хвилю Уряд Німецький, притиснений до муру, виробив диявольський політичний плян, обрахований на те, щоб розділити Європу на два табори.

Запропонував оце Німецький Уряд утворення гваранційного пакту, до якого б мали приступити Франція, Англія, Німеччина, Італія й Бельгія — це значить що п'ять тих

держав взаємно б поручилися за ненарушимість своїх кордонів та за взаємну оборону. Натомість у Східній Європі хоче Німеччина залишити собі вільну руку, щоб добитися ревізії польсько-німецьких та чесько-німецьких границь. Одним словом німці, за те, що згодяться не зачіпати чотирьох західних держав, за юдини сребренники домагаються того, щоб їм віддали на грабіж Східню Європу.

Англія, яка завжди в політиці руководилася своїм вирахованим еґоїзмом, готова піддержати німецькі пляни.

Однак політичний розум не дозволяє Англії занадто далеко заходити, наражаючись на неприхильність світової опінії. Коли Англія побачить, що її стремління не знаходять піддержки, то вона змінить своє становище і прихилиться до другої сторони.

Наради в Женеві, в Раді Ліги Народів, дійшли до таких результатів:

1. Так званий женевський протокол переказано вересневій сесії Ради Ліги. Проект цей має на меті зобов'язати всі держави до того, щоб вони уникали воєн і розсуджували спірні справи в міжнародньому трибуналі так само, як всі громадяне удаються звичайно до суду, коли між ними повстане яка незгода. Оце на протязі тих кількох місяців—с. р. до вересня місяця той протокол має бути відповідно виправлений.

2. Гданськ, який конечно бажав називатися державою, позбавлено цього титулу, бо він підлягає Польщі. Інші важні справи що торкуються основних відносин Гданська до Польщі, так само розглядатимуться у вересні.

На тому й вичерпано наради Ліги Народів. Німеччина, яка хотіла викликати кризу, захитавши світовий спокій, мусить „повісити носа на квінту“.

Справа власне в отій-от дрібничці...

Галя весело вбігла до хати. Серце дівночком билосся їй у грудях. Ще ніколи в житті не почувала вона себе такою гордою й такою щасливою. Кинулася матері на шию. Обняла маленьку сестричку в колісці. Послала поцілунок канарикові, а мурмилові-Бровкові зробила на хвості закрутку.

— Що це сталося? — запиталася її зрештою здивована мати — чи спадщину одержала з Америки, чи ідеш завтра до вінця з Семеном, чи, може, купила білет на лотерію та виграла?

— Ні, мамцю!—відповіла Галя — ані перше, ані друге, ані третє! Тут власне справа в одній малій дрібничці!

— В якій же то дрібничці?—питалася мати, зацікавлена до краю.

— Зараз це виясню! — говорила з захопленням Галя — правда-ж, як би воно добре було, колиб усі люде були щасливі? Пан учитель кажуть, що то тільки від нас самих залежить, щоб так було, і що треба тільки доброї волі, щоб світ робився все кращим і кращим.

— Добре! Все це добре—казала мати — але про яку-ж то ти таємничу „дрібничку“ хотіла розповісти?

— Зараз, мамуню!—сказала Галя.—Адже Ви знаєте, що я вчу грамоти Варочку і дістаю за те десять золотих на місяць?

— Ну, то що ж із того?

— Аджеж Ви знаєте теж і про те, що тато дають мені одного золотого, а Ви, мамуню, ще другого, а всього разом — дванадцять.

— Так, так!

— Правда-ж, що я раніше все те видавала на ласощі?

— Що правда, то правда — підтакувала все більше здивована мати.

— А чи тепер Ви, мамо, бачили, щоб я коли ласощі їла? — урочисто запиталася Галя.

— І справді, ні!

— Отже справа тут в отій-от, як пан учитель каже, дрібничці: треба вміти мудро ошаджувати! І я цього навчилася! З початку складала я що-місяця одного золотого в Почтовій Касі Ошадности. З тим було найтяжче! Ой, довго я не могла свого апетиту опанувати! Але таки себе переборола! З того часу йде діло все краще та краще! А тепер я вже—богачка, бо маю на книжочці більше як 65 золотих,—більше за всіх моїх одноклясниць, і за те пан директор дали мені похвалу. Ой, яка ж я щаслива! Яка щаслива, що почала з такої маленької дрібнички!

ПРОРОЦВО СТАЛІНА

Видатний комуніст і член російського большевицького Уряду в Росії **Сталін** заявив, що російські й українські селяне okazуються найнебезпечнішими **противниками Совітів** і що тому комуністичний уряд мусить напружити всі сили, **щоби змусити селян підлягти йому і покоритися.**

Говорячи таке, Сталін викрив **найбільшу болячку совіцького уряду.** Щоб зрозуміти це, треба пригадати собі, як большевизм розпочався.

Провідники комуністів з Леніном на чолі, коли вибиралися до Росії, то гадали, що селяне цілою масою однодушно підтримають большевизм у його стремліннях. Звідки бралася надія на те? На чому основували большевики свої припущення?

Бачите, на чому: в Росії аж до остатніх років минулого століття існувала сільська „Община“ то-б то земельна селянська комуна—це значить, що вся земля була спільною власністю сільської громади („общества“ — була общескою), і землю ту що кілька років переділювано по-між спільниками (членами сільської громади — „общества“). Отже ніхто не вважав себе за власника тої ділянки, яку обробляв. Ніхто також не дбав про те, щоб як найліпше землю обробляти, бо по що мав би це робити? Щоб через кілька літ хтось інший користувався з праці дбайливого й умілого хлібороба, що мав на заміну одержати цілком занехаяну й запущену ріллю?

Але ж з часів міністра Столипіна „общину“ що було снесено. Приватна індивідуальна — тоб-то особиста власність, що належить на віки вічні одному господареві та його родині, **була новою в Росії.** Через те большевики й уважали, що селяне радо приймуть

комуністичний „общинний“ устрій і стануть його найміцнішою підпорою.

Однак сталося не так, як большевики міркували. Ці узурпаторі, що уважають себе за спасителів трудящого люду, показалися **звичайними дурнями**, бо зовсім не знали тих прав, що кермують цивілізацією. Не зрозуміли вони того, що людина-індивідуаліст — вища від людини позбавленої ініціативи, отого то плаза, що не може взяти участі в життю народнім. Не зрозуміли вони того, що чи то російський, чи український селянин, коли вже їх раз привабило життя індивідуальне — на своїй власній ріллі, то той поваб з його свободою й незалежністю, коли вже раз пробудиться в затоптаній до того часу в болоті душі, то ніколи вже ніхто його звідти нічим і ніяк не витрутить, бо раз визволеного селянина, ніколи вже та туга за власною землею не покине, й ніколи він, правдивий хазяїн, не схоче повернути до старої системи, за якої був він тільки спільником, а не хазяїном.

Отже на цьому власне й почалося банкруцтво большевицької системи. Російські й українські селяне не дали одібрати їм землю. Кождий із них **полюбив і привязався до того кавалка ниви**, яку поливав потом свого чола, яку обробляв він напружуючи стомлені плечі й руки. **На тій своїй ниві кождий почував себе самостійним господарем, а не тою-от комашинною, що, як сліпа, шпортається так, як усі інші—по рабському. Полюбив власну землю й тому зненавидів комунізм!**

Погром большевизму справді йде з села. „Куркулі“ не дозволять опанувати себе, як не можна опанувати вулькану, що вибухає лавою!

Пророцтво Сталіна сповниться цілком!

НЕ РИДАЙ А ДОБУВАЙ!

Нарікаєш, чоловіче, на свою долю, скаргишся на різні менші і більші боляки, та плачеш над гіркою бідю. Але чому ти не подумаєш над цим, що робити і як зробити, аби тобі було легше жити.

Одна людина, сама нічого не вдія, а бідю своїми наріканнями і плачем не віджене. Помочи може тільки більше людей, бо громада як кажуть: великий чоловік!

Замість нарікати на бідю, збирайтеся люди добрі разом, радьтеся і подумайте як собі самим помочи. Не надійтеся і не чекайте на чужу поміч, тільки беріться самі до господарської та розумної, громадянської мирної роботи. Не ридай, а працюй, бо тільки працею і спільними силами дійдемо до добробуту. Заложуйте собі громадські кооперативи, різного рода господарські спілки, та щадничі і пожичкові каси. Спільними силами, можна багато зробити і прогнати бідю.

Нераз нарікається у нас також на адміністраційні порядки, але ніхто не подумає, як належить робити, аби нарікань не було.

По перше мусите старатися самі, щоби в громаді був **лад і супокій.** Не треба допускатися до такого, щоби аж силою приходилося заводити порядок. Чейже це нікому не виходить на користь.

Дальше належить пам'ятати, що в Державі в якій жиемо маємо широку Конституцію і добрі горожанські права. Проте замість плакати, **хай кождий береже свого права, яке признає йому Конституція** і стремить до того, щоби права ці були шановані **навіть в найдальших закутках Держави.**

Але коли хто своїх законних прав не береже і слухає підшептів різного рода „мудрагелів“, що кожуть **не треба права шанувати**, то найжеж відтак не нарікає, що йому діється кривда.

Розумний громадянин не зробить дурниць і шкоди собі самому. Він не буде ридати над долею, тільки буде мирно працювати і працею здобуде собі красшу долю.

ПРО АМЕРИКАНСЬКУ ПОЖИЧКУ

В попередньому числі „Української Стражниці“ доносили ми, що перша рата в сумі 35 мільонів доларів, великої американської позички **вплинула вже до державного скарбу.**

Гроші позичені в Америці будуть призначені на **господарчу відбудову Держави.** Іменно уряд має замір призначити 40 мільонів зол. на будову залізниць, 100 мільонів зол. на кредити будівляні, а 80 мільонів зол. на всі інші кредити.

Прем'єр і рабський, як добрий господар допровадив державний бюджет до порядку, розуміючи добре, що тільки тоді можна буде числити на великі заграничні кредити.

Одержавши американську позичку можна буде в певній мірі **заспокоїти бракови готівки.** Особливо можна буде **прийти з помочю дрібним рільникам і кооперативам уділяючи їм малих кредитів.**

Опріч господарського має американська позичка також значіння політичне. Відомо, що **Америка дає гроші тільки в безпечні руки і таким державам, яким не грозить ніяка небезпека.** Отож коли Америка уділила нашій Державі великого кредиту, **то мусіла бути преюванана про нашу силу і ретельність.** Є це найліпшим доказом, що наша Держава вступила на **широкий шлях світлої будучности.**

Короткі відомости з цілого тижня

Срібні монети. На днях дійшов до Варшави передостанній транспорт срібних монет, зроблених у Франції. Прийшло 5.000.000 срібних одноволотівок і 2.500.000 штук двозолотівок. Незалежно від монет вироблюваних в Парижу надходить кожного тижня до Варшави около 1 мільона штук монет роблених в Англії.

Регуляція рік розпочнеться в цілій Державі на пиршу скалю. Соймова комісія робіт публичних ухвалила внесок в тім напрямі.

В столиці Японії Токію згоріло 3 тисячі домів. 20 тисяч осіб зістало без даху над головою. До гашення вогню завізвано військо. Пожар вибух в північній часті міста. Люди в переполоху опускали місто. Матеріальні страти величезні.